

Prevalenssitutkimukset keskussairaalassa ja terveyskeskusten vuodeosastoilla

**42. Valtakunnalliset sairaalahygieneipäivät
16.-17.3.2016 Vantaa**

**Maire Matsinen
Hygieniahoitaja
Keski-Suomen keskussairaala**

Prevalenssitutkimukset keskussairaalassa ja terveyskeskuksissa

• Keski-Suomen keskussairaala

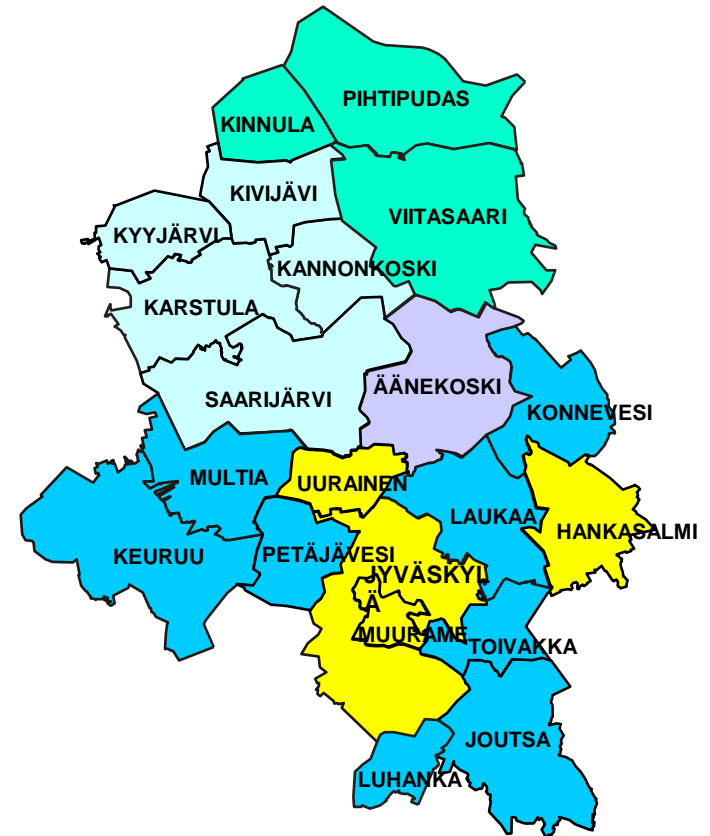
- Aikuisten somaattiset osastot, teho-osasto, dialyysiyksikkö
- Neljä kertaa /vuosi

• Keski-Suomen seututerveyskeskus ●

- Neljä vuodeosastoa, yksi pitkäaikaishoidon osasto
- Kaksi kertaa /vuosi

• Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskus ●

- Yhdeksän vuodeosastoa
- Kaksi kertaa /vuosi
- Hygieniahoitaja Anne Huuskonen

Prevalenssi

hoitoon liittyvien infektioiden seuranta

- **Prevalenssi = vallitsevuus**

- Lasketaan infektioiden lukumäärä tietyssä päivänä tai sovittuna ajanjaksona
 - Oireiset infektiot
 - Vasta diagnosoidut ja parhaillaan hoidossa olevat infektiot

- **SAI[®] -järjestelmän prevalenssiosio**

- Sairaalahygienia- ja infektiotyöyksikön työväline
- Tietojen keruu, analysointi ja raportointi

Tietojen kerääminen tutkimusjakson aikana

- **Hoidossa olevien potilaiden hoitokertomusten läpikäynti**
 - Taustatiedot
 - Hoitoon liittyvien infektioiden riskitekijät
 - Mikrobilääkehoidot
 - Mikrobilöydökset, radiologiset tutkimukset
 - Hoitoon liittyvä infektio:
 - Infektioluokka
 - Infektion alkuperäpaikka
- **Jokaisen vuodepaikan potilastiedot tutkitaan kerran**

Prevalenssitutkimuksen tapaus

Arkisto

Prevalenssitutkimustiedot

Tutkimus: KSKS0216 KSKS Helmi Tutkimus pvm: 10.02.2016 Täyttäjä: Matsinen

Sairaala: 40302 Keski-Suomen Keskussairaala Osasto: SIS10 Sydänosasto

Potilas-, hoitajakso- ja leikkauksotiedot

Hetu: Nimi: Diagnoosi:

Osastolle tulo pvm: Eala: Sairaalle tulo pvm:

Toimenpide pvm: Toimenpide:

Eristys- ja monitoristitiedot

Kosketuseristys MR kantajuudet

Kyllä Ei Jos kyllä, syynä:

Riskitekijät

Käyttöpv ed. viikon aikana Käyttöpv ed. viikon aikana [0=tutkimuspäivä]

Tehohoito (edell. 48 h sisällä) Virtsakatetri (kestokatetri) 2 Hemodialyysihoito
Subrapubinen katetri (Cystofix) Respiraattorinhoito
Keskuslaskimokatetri

Mikrobilääkitys

Kyllä Ei

Rivi	Lääke	Annos	Annostustapa	Päivät	Sw	Viljely
*	1 ZINACEF	4,5g	IV			

S Sairaalainfektio
A Avoininfektio
P Profylaksia

Poista

Infektiot

Valtun rivin mikrobilöydökset

Pvm	Sairaala-infektioluokka	Alkuperä	Alkuperälaitos	Lähde	Ab.rivit

S Keskussairaala
A Aluesairaala
P Pitkäaikaishoitolaite
T Terveyskeskus
M Toinen SHP
Y Yksityinen

Poista rivi

Lisää... Poista löydös

Kadonneen tiedon etsintää...

- **Tiedot ei aina selkeästi kirjattu**

- Mikrobilääkehoito – miksi ?
- Virtsatiekatetri - milloin ja miksi laitettu?

- **Onko kyseessä infektio?**

- ”Pussissa 200ml tulehdukselle haiskahtavaa, mutta melko kirkasta virtsaa. Aloitetaan siprofloksasin”. *(ei näytettä, ei kirjausta infektio-oireista)*
- ”Virtsaviljelyssä e. faecalis. Stiksaten ei infektiioon viittaavaa, kaikki negatiivisena. Epämääräistä lievää vatsaoireilua ollut, ei virtsatieinfektioon sopivaa oireilua. Ei voida pitää vti:nä pelkän bakteerilöydöksen perusteella.”

Tutkimustulosten raportointi

- **Tutkimukseen kuuluvat yksiköt**
- **Sairaalan eri organisaatiotasot**
 - Johtoryhmä, ylilääkärit, ylihoitajat
 - Potilasturvallisuuskoordinaattori
- **Infektiot tänään - missään mennään – tilaisuus**
 - Ksshp:n henkilökunta
- **Koulutuspaketit terveystieteissä**
 - Infektiolääkäri ja hygieniahoitaja

Potilasturvallisuuden strategiset tavoitteet Ksshp:n alueella

• Hoitoon liittyvät infektiot vähenevät

- Hoitoon liittyviä infektioita alle 8 %
- Mikrobilääke käytössä alle 35 % potilaista

Eurooppalainen v. 2011 prevalenssitutkimus (ECDC, THL)

- Virsatiekatetrien käyttö
 - Erikoissairaanhoidon potilaista alle 15 %
 - Perusterveydenhuollon potilaista alle 4 %
 - Virsatiekatetrin laitton syy kirjattu – tarve arvioitava päivittäin
 - Efficia –kuumekurvassa pakollisena tietona katetrin laitto- ja poistopäivät

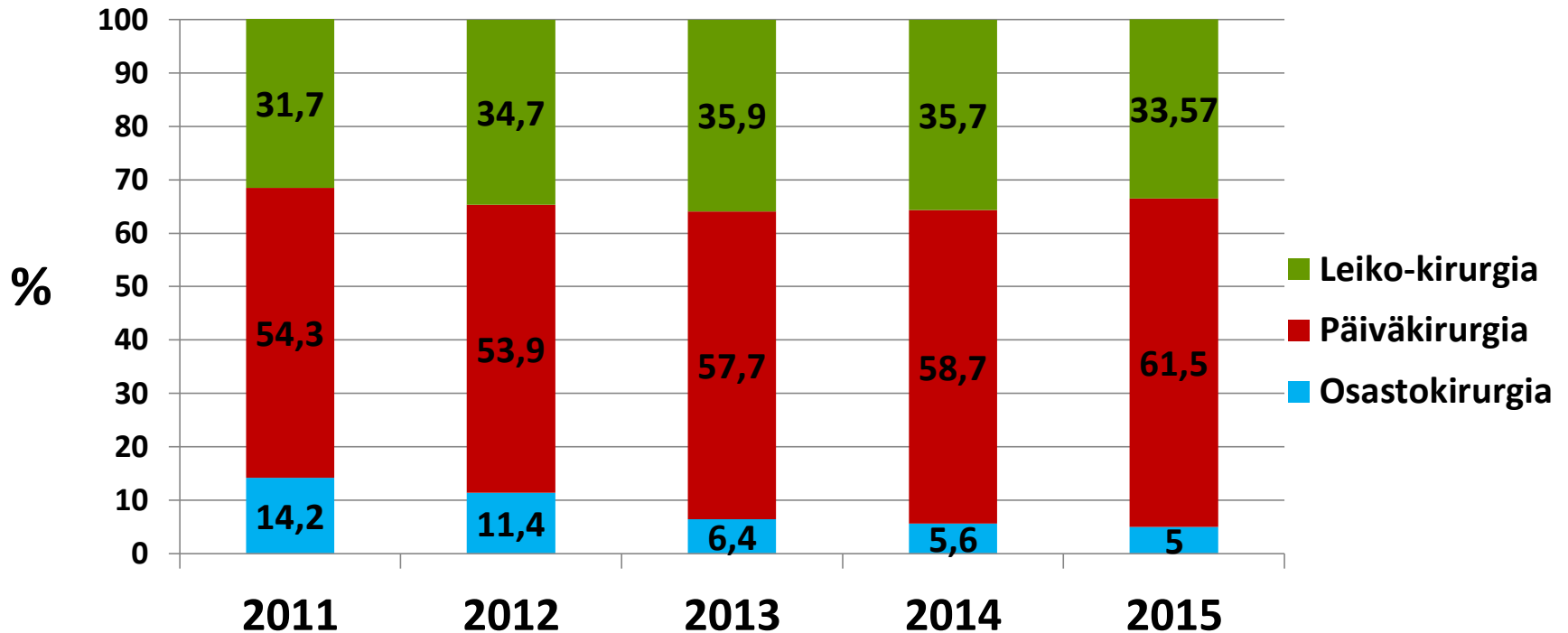
• Mittarina prevalenssitutkimukset

Muutokset keskussairaalan toiminnassa infektioiden esiintyvyyteen ?

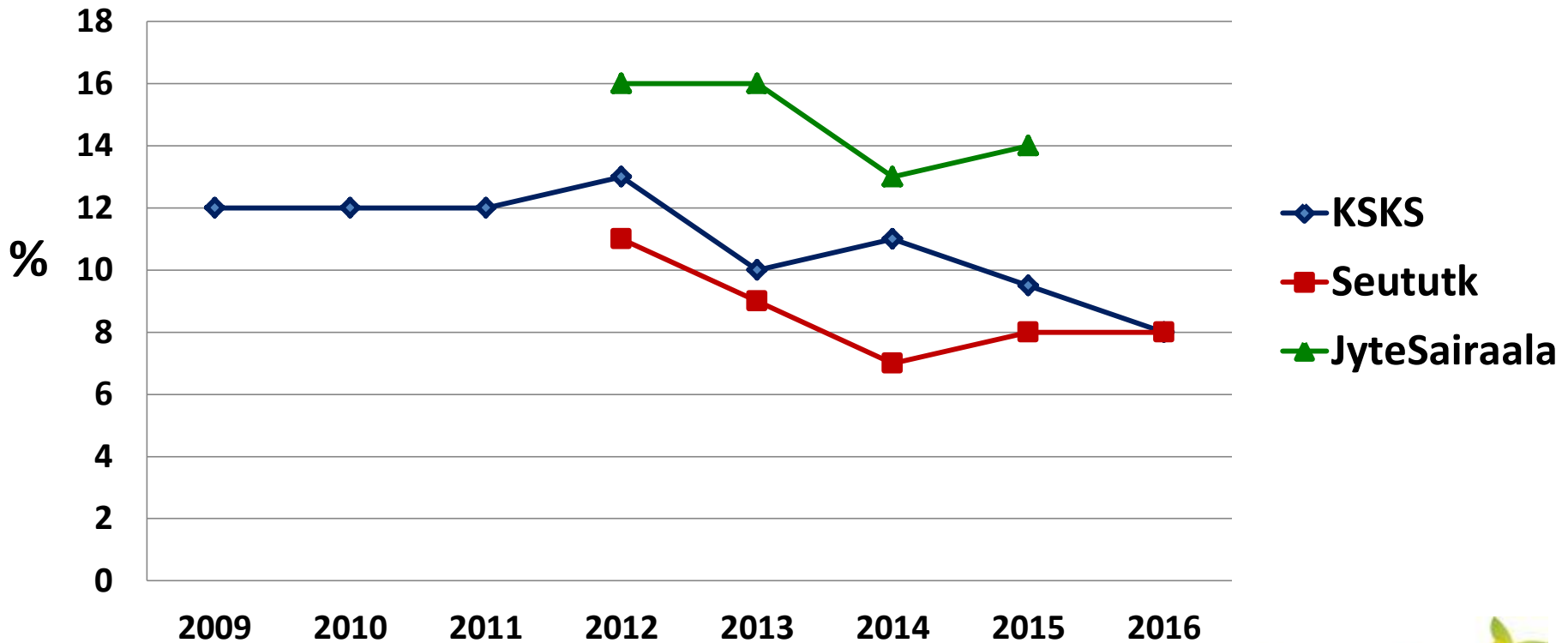
Yleissairaudet	2010	2014	Muutos %
Sairaansijat	482	384	- 20,3 %
Hoitoaika (vrk)	4,5	3,9	- 13,3 %
Hoitopäivät	111 170	85 188	- 23,4 %
Leikkaustoimenpiteet	15 278	15 711	+ 3 %

Operatiivisen toiminnan painopisteen muuttuminen

Keski-Suomen keskussairaala

Hoitoon liittyvien infektioiden esiintyvyys prevalenssitutkimuksissa

19.3.2016

Hoitoon liittyvien infektioiden esiintyvyys yksi hoidon laadun mittari

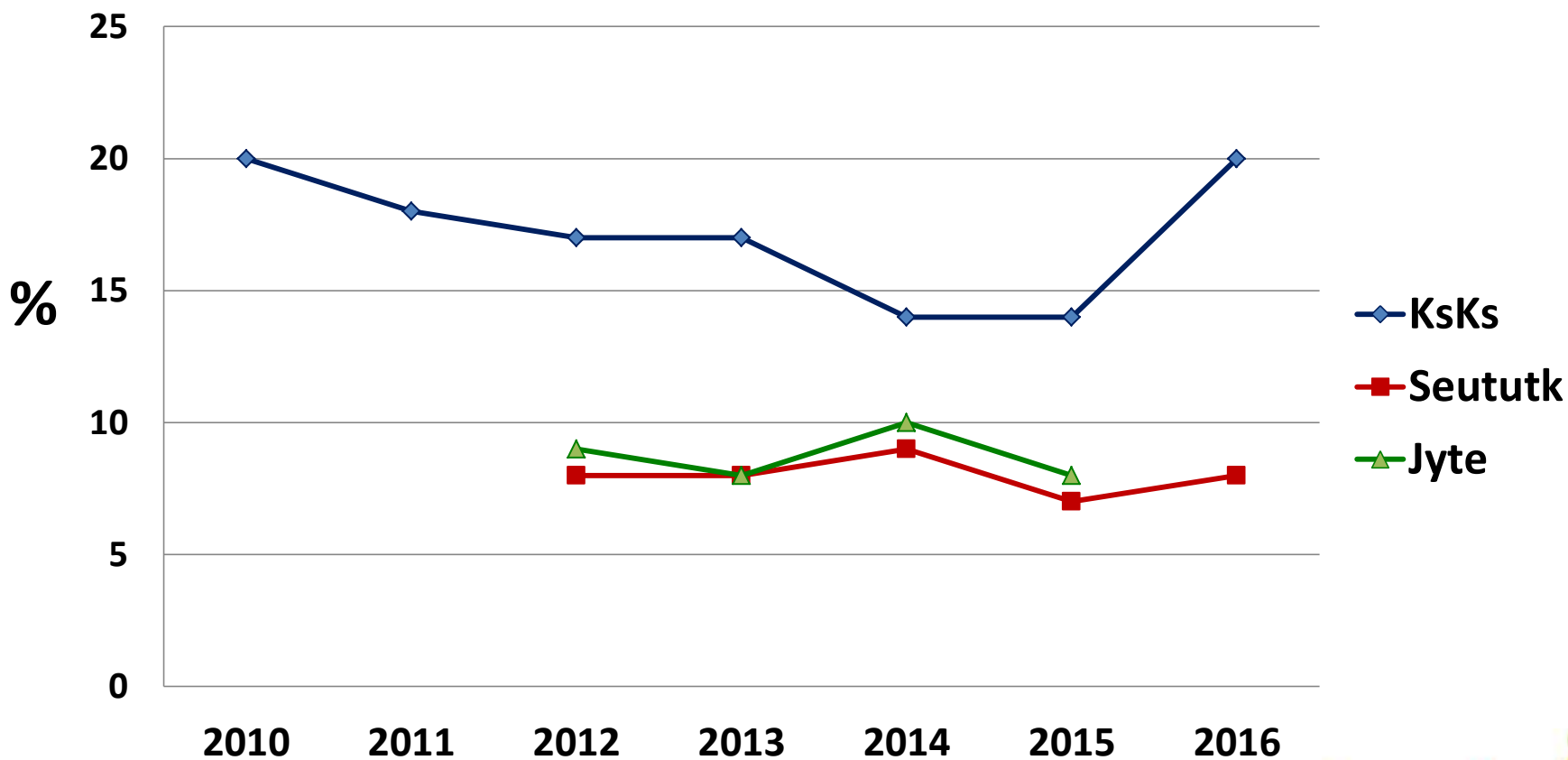
- **Tiedostetaan hoitoon liittyvien infektioiden olemassaolo**

- Keskussairaala, terveyskeskus, pitkäaikaishoito – potilaat ovat yhteisiä !
- Ei etsitä syyllistä

- **Infektioiden riskitekijät - virtsatiekatetrit ja rutiinikäytännöt**

- Ortopedisen proteesikirurgian leikkauksissa virtsatiekatetrien käytöstä luovuttiin
- Sydänosasto, ja neurologian osasto, kuntoutusosasto: katetrien käyttö vähentynyt
- Virtsanäytteiden otto katetrin poiston jälkeen vähentynyt

Virtsatiekatetrieni esiintyvyys prevalenssitutkimuksissa

19.3.2016

Prevalenssitutkimusten tekeminen, hyöty käytännössä

- **Näkyvää toimintaa**

- Tiedottaminen etukäteen
- Hygieniahoitajan jalkautuminen yksiköihin
- Yhteistyötä hoitavan lääkärin ja hoitohenkilökunnan kanssa
- Auditointia, havainnointia, ohjausta, ” nyt ku oot siinä, niin....”
- Keino osoittaa infektioiden torjuntatoimien merkitys

- **Sairaalahygienia- ja infektioyksikön oman toiminnan tukena**

- Voimavarojen suuntaaminen infektioiden torjuntatyössä
- Kokemustiedon jakaminen - yhteiset kriteerit - aina opitaan uutta
- Laajennetaan....